

ДЕСЕТИЛЕТИЕ НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ

Не се случи нищо, което да стигне до обикновения ром

ТРЕВОЖИ СЕ МАРИЯ МЕТОДИЕВА ОТ ОТВОРЕНО ОБЩЕСТВО

Мария Методиева е програмен директор на Програма Рома на Институт Отворено общество - София от м. септември 2006 година. Тя е родена през 1978 г. в София. Завършва Публична администрация в Нов български университет през 2001 година.

Преминала е различни курсове на обучение: за обучители в използване на софтуер с отворен код; информационно и технологично планиране за граждански организации; управление на проекти и др. Работила е като административен директор на фондация "Романи бах" - София, като координатор, консултант, изследовател по различни проекти на Фонд "Спасете децата", Проект "Застъпничество" - САЩ, ПРООН - България.

Мария Методиева беше в делегацията на ромите от България, които през лятото на 2003 г. в Будапеща откриваха пътя на Десетилетието на ромското включване. Натрупа не малък опит в общността, в скритата игра на право и демокрация, тя се опитваше да намери приятели за бягство от нерцията, от тихото кротване в удобството на оправданията. Търсеше съмишленици за голямата идея Десетилетие, за новата надежда на ромите осветена с величието на унгарския парламент

- Минаха 3 години от началото на Декадата. Къде се намираме по часовника на инициаторите Отворено общество?

- Стрелките на часовника ни отминаха. Несвършената работа остава. Не се случват хубавите ни идеи - правителствата са изключително муди, не се отделят в бюджета достатъчно пари. В някои от държавите тръгнаха по-добре от нас, в Унгария бързо прие план с конкретни мерки за изпълнение, с ясни индикатори...оказа се, че е било временно, формално.

- И нищо добро?

- В международен план заработи единствено Ромския образователен фонд - генерират средства, изразходват ги, работят гъвкаво.

- Но България председателства Декадата, правителството поема ангажменти?

- Не се почувствахме домакини. Не се случи нищо, което да стигне до обикновения ром в махалата. Няма административен капацитет. Отделните 130 хил. лева бяха употребени за семинари на жените, научиха ги как да спрат да раждат. Отговорността на държавата не беше трансформирана в отговорност на отделни властови звена в министерствата, в местното управление. Все още политиката за ромите е високо централизирана. С какъв кадрови, а и финансов ресурс разполага Националният координатор? Какви управленски полномощия има на местно ниво?

- Всъщност кой управлява Десетилетието?

- Всички знаят, министерството има един министър и съответно той решава.

- Ако е едно...

- Ромите в България извадихме голям късмет -

за нас се грижи и Националният съвет за сътрудничество по етнически въпроси, който се оглавява от заместник-министър председател, и мегаминистерството на труда и социалната политика. И в двете институции има изградени съвети по Десетилетието. МТСП е официален координатор, а НССЕДВ е бенефициент по много от ромските проекти, управляват милиони евра. Националният координатор по Десетилетието не е самостоятелна единица, не разполага с екип.

- А има ли ромски кадри, които биха се посветили на трудното координиране на дейностите, на планирането и реализацията на задачите?

- Нямаме достатъчно млади хора. Те бягат от

тази работа, от администрацията, независимо, че са завършили ромска стипендиантска програма. Мнозина от стипендиантите пък никога не ги знае какви са - важно е, че са заявили че са роми... Но и малкото кандидати за работа бяха отхвърлени и в ромския отдел на НССЕДВ няма само роми. По-точно един. Това не може да не се отрази на доверието на хората към институциите, които имат пряко отношение към проблемите на общността.

- Не е ли това грижа на неправителствените ромски организации, на студентската организация?

- И тяхна, но и правителствена, общоромска. Имаме експерти по ЕДВ, обучавани по хиляда пъти от НССЕДВ, но какви

им се възлага, какви полномощия имат?

- Не се ли вижда, че от дълги години около правителствените среди гравитира един ромски "елит" с твърде съмнителни компетенции, които не се отчита никъде по никакъв повод. А представлява ромите. Няма никаква прозрачност за работата на тези хора.

- Това не е ли тема за клуб Декада, който е към вашата програма?

- Скоро имаме открит дебат с членовете на клуба, поговорихме си откровено. Оказва се, че многото неизречени, неизяснени отношения между роми с по-високо влияние в процесите на Декадата, влияят пряко върху резултатите. В някои случаи дори клуба по скоро разединява,

вместо да обединява. Случайно ли бяха тези писма до Сорос, каква е ползата от тях, защо мониторинга на Декадата беше възложен на хора, които не са идвали на сбирките на клуба (Б.р. - докладът за България все още не е публикуван на български). Опорочават се прекрасните идеи на Сорос, Улфенсон... мнозина виждат само пари.

- Политика за ромите или политика на ромите?

- Ромите трябва да участват на всички нива на управлението, защото сме най-голямото малцинство, с най-тежките проблеми. Но за това е нужна инициативност, последователна политика, по-различна от досегашната активност. Политика с ромите.

© Жеко Динилов

В този регион (б.р.-Централна и Източна Европа) съществува много информация по ромските въпроси,... както и голям брой инициативи, предназначени да подобрят икономическия статус и социално включване на ромското население. Въпреки това обаче, липсва систематичност в провежданите политики. Не е достатъчно да има стратегически и планови документи, а реални резултати, които да бъдат видими и почувствани от ромите на местно ниво, в общността.

България отбелязва значителен напредък във въвеждането на различни стратегически документи, с оглед подобряване условията на живот на ромите, но за съжаление предизвикателствата относно изпълнението на ефективна комуникация и включване на ромите в етапите на планиране, изпълнение и мониторинг на политиките продължават да стоят. Ролята на гражданите в процеса на формулиране на политики, тяхното изпълнение, е от изключително значение и е ключ към успеха за пълноправна интеграция на ромите в страната.

Из доклада на М. Методиева "Овластяване на ромите"